

ශ්‍රී ලංකා කාලීකාරීක සේවයේ III වැනි පන්තියට බඳවා ගැනීමේ
 වේෛන / සීමිත තරග විභාගය - 2009 (2010)

(02) විෂයානුවල්දී ප්‍රශ්න පත්‍රය (කාලීකරීම නිලධාරී / කට්‍යාවාරය)

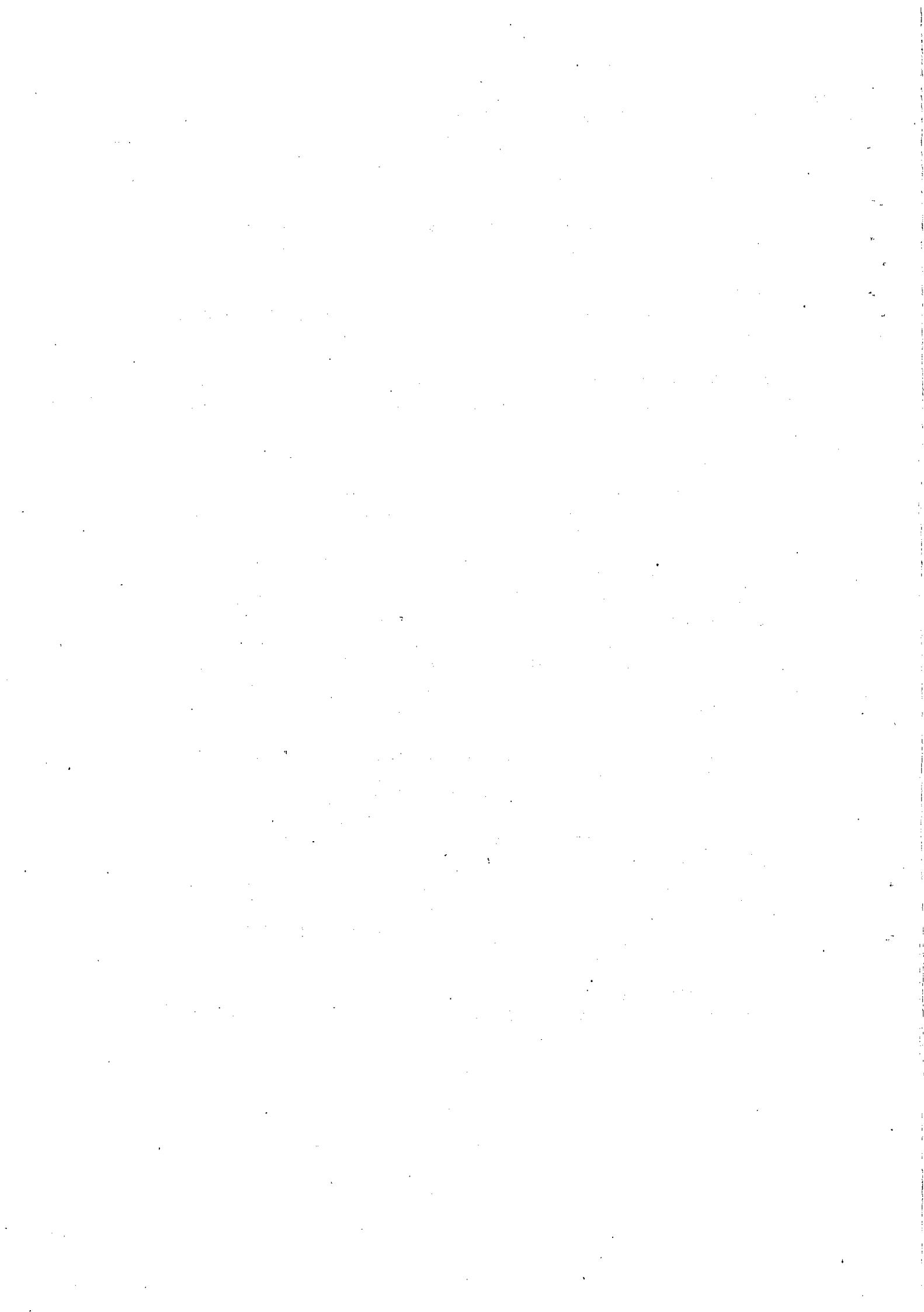
පැ දෙකකි

ප්‍රශ්න සියලුවේ ම පිළිතුරු සපයන්න. සෑම ප්‍රශ්නයකට ම සමාඟ ලකුණු ලැබේ.

1. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ කාලීකාරීක සංවර්ධනය උදෙසා වගකීම දරන්නා වූ අමාත්‍යාංශයේ සම්ඝීරණ තම (2010 ජනවාරි මස දී වෙළාගැ පරිදි) සඳහන් කරන්න.
 (ii) දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ශ්‍රීයාන්තමක වන ජාතික කාලීකරීම ප්‍රතිපත්තිය දියත් කළ විරෝධ ක්‍රමක් ද?
 (iii) ශ්‍රී ලංකා කාලීකරීම දෙපාර්තමේන්තුවේ "දැකම" (Vision) ක්‍රමක් ද?
 (iv) වර්ෂ 2008 දී වාර්තා වූ පරිදි, ශ්‍රී ලංකාවේ කාලීකරීම සේවුයේ වර්ධන වේගය සඳහන් කරන්න.
2. (i) මැතකදී කරන ලද වර්ගීකරණය අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ කාලී දේශගුණික කළාප කොපමණ තිබේ දැයු සඳහන් කරන්න.
 (ii) ඉහත සඳහන් වර්ගීකරණයේ දී කාලී දේශගුණික කළාප හඳුනා ගැනීමට හාටිත කළ පදනම ක්‍රමක් ද?
 (iii) කාලී දේශගුණික කළාප පිළිබඳ දැනුම කාලීකරීමයේ දී වැදගත් වන ආකාරය සඳහන් කරන්න.
3. (i) "සමෝධානික ගොවිතුන" (Integrated Farming) යනුවෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ ක්‍රමක් ද?
 (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන සමෝධානික ගොවිතුන් පද්ධති (integrated farming systems) සඳහා උදාහරණ දෙකක් දෙන්න.
 (iii) තුන ගොවිතුන් ක්‍රම හා යුදාලීමේ දී සමෝධානික ගොවිතුනෙහි ඇති වාසි කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
4. (i) "බෝග වනජ දරුණයක" (Crop Wild Relative) යනු ක්‍රමක් ද?
 (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන, වී වල වනජ දරුණ පහත් නම් කරන්න.
 (iii) කාලීකරීමාන්තයේ දී බෝග වනජ දරුණවල වැදගත්කම ක්‍රමක් ද?
5. (i) සාකච්ඡා "උත්ස්වේදනය" යනු ක්‍රමක් ද?
 (ii) සාක වර්ධනය හා සංවර්ධනය කෙරෙහි උත්ස්වේදනයෙන් වන වැදගත් බලපැළුම් තුනක් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
 (iii) උත්ස්වේදන වේගය (Transpiration rate) කෙරෙහි බලපාන පාරිසරික සාධක පහත් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
6. (i) "සේතු බෝගයක" යනු ක්‍රමක් ද?
 (ii) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන වශයෙන් විගා කරනු ලබන බාහු බෝග තුනක් නම් කර, ඒවා C₃ හෝ C₄ ගාක වශයෙන් හඳුනා ගන්න.
7. (i) පහත සඳහන් බෝග වර්ග සඳහා කාලීකරීම දෙපාර්තමේන්තුව නිපදවා නිරදේශ කරන ලද දෙමුහුම් ප්‍රශ්න කවිලරදැයි නම් කරන්න.
 - (ආ) බව ඉරිඹ
 - (ඇ) වි
 (ii) බෝග තිෂ්පාදනයේ දී දෙමුහුම් ප්‍රශ්න හාටික කිරීමේ වාසි හා අවාසි දෙක බැංකින් දක්නට්තා.
8. (i) මාස 4 $\frac{1}{2}$ ක වි ප්‍රශ්නයක දේහ වර්ධන (Vegetative Growth) කාලයීමාව කොපමණ ද?
 (ii) වී විගාවේ දී වලපැලුවේ නිර්ණෙක්මක තරගකාරීත්වයක් දක්වන කාලයීමාව (critical period of competition) ක්‍රමක් ද?
 (iii) වී විගාවේ දී Echinochloa crusgalli ඉකා කරදරකාරී වල් පැලුවියක් ලෙස හැඳින්වීමට ජේතුවූ කරුණු තුනක් සඳහන් කරන්න.

9. (i) "වග තීව්‍යතාවය" (Cropping Intensity) යනු කුමක් දේ?
(ii) සුදු වාරිමාරුග කුම යටතේ "නෙකීම කුමයට වග කිරීම" යනු කුමක් දැයි කොට්ඨෙන් වියකර කරන්න.
(iii) සුදු වාරිමාරුග කුම යටතේ බෝග විවිධා-ඩිකරණයෙහි ඇති වැදගත්කම කුමක් දේ?
10. (i) "වල් පැල පාලනය" (Weed Management) යනුවෙන් අදහස් කොරෝන්ගේ කුමක් දේ?
(ii) "පෙව විද්‍යාත්මක වල් මරවනය" යන්න අරථ දක්වා වල් තානක භාවිතය හා සැසදීමේ දී මෙම කුමයේ ඇති වාසි දෙශක් පදනම් කරන්න.
(iii) *Salvinia molesta* ගහනය පාලනය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිත කළ පෙව පාලකයා (Bio-control Agent) නම් කරන්න.
11. පහත සඳහන් දැනු අතර ඇති වෙනස්කම් දක්වන්න.
(i) ධාන්‍ය බෝග හා රනිල බෝග
(ii) පා-ඛු වියනය හා පා-ඛු වූප්‍යනය
(iii) වාරිජික වල් පැලුවේ සහ බහු වාරිජික වල් පැලුවේ
12. පහත සඳහන් වගුවේ A තීරයේ ඇති එක් එක් දැනු, B තීරුවේ ඇති දැනු සමඟ ගෙවා තීවුරදී පිළිතුර පහත දී ඇති ආකෘතියට අනුව ඔබේ පිළිතුරු පත්‍රයේ දක්වන්න.
A	B
a මොලෝයිකා ඩේනිපුඩ්‍යාවේ (<i>Momordica denudata</i>)
b සයිපරස් රෝටින්ස් (Cyperus rotundus)
c පැනිකම් රිපන්ස් (Panicum repens)
d මිශ්‍රයා විශේෂ (Musa Spp.)
e සැල්වීනියා මොලස්ට්‍රා <i>Salvinia molesta</i>	f මොරෝයියන්
g බහුවාර්ථික කුඩා
h නිදහස් පාවතා ජලජ පරනා-ග
i වනඡ කරවිල
j බහුවාර්ථික පන්
- (i) a →
(ii) b →
(iii) c →
(iv) d →
(v) e →
13. (i) "ඩිජ පුප්තතාවය" යන්න අරථ දක්වන්න.
(ii) පරෝගෝගාගාරයේ දී ඩිජවල තීව්‍යතාවය සහ දිරිය මැනීම සඳහා පුප්තව භාවිත කරන පරීක්ෂණය කුමක් දේ?
(iii) වල්පැලුවිල පැවුණුම තීරණය කිරීමෙහිලා පුප්තතාවයේ ඇති වැදගත්කම කුමක් දේ?
14. (i) පහත සඳහන් රෝගවලට හේතු වන රෝග කාරක ජීවීන් හඳුනා ගත්ත (විද්‍යාත්මක නම් සඳහන් කරන්න).
(ආ) ඩී වියාවේ කොළ පාලව
(ඇ) කොයේල් පැනමා රෝගය
(ඈ) වම්බලුවල බැනවීරියානු මැලුවීම
(ii) පහත සඳහන් කළම් පැලිගෙයධිල විද්‍යාත්මක නම් සඳහන් කරන්න.
(ආ) ගොයම් මැඹසා
(ඇ) මැ පත්‍ර කනින්නා
(ඈ) බඩි ඉරිභුවල කද පැනුවා
15. (i) ගාක ආරක්ෂණය සම්බන්ධ දැනු පිළිබඳ ව ශ්‍රීයා කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ බලගැනුම් තැවතම පනත නම් කරන්න.
(ii) යුද්ධීයෙන් පසු කාලයීමාවේ උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් ස-වර්ධනය කිරීම උදෙසා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ශ්‍රීයාවට නැඹු රාත්‍රික මට්ටමේ ප්‍රධාන වැඩි සටහන් දෙක නම් කරන්න.
(iii) මිනිස් ශ්‍රීයාකාරකම් නිසා පාරිසරික වෙනස්කම් ඇතිවීමේ අවධානම ඇශායිම සඳහා ශ්‍රීයාත්මක වන අන්තර් රාජ්‍යයිය (Inter Governmental) විද්‍යාත්මක මණ්ඩලය කුමක් දේ?

16. (i) "ඇලේලොපති" (Allelopathy) යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් දී?
(ii) යම් ගාක ප්‍රජාවක් කුළ ඇති වන ඇලේලොපති මගින් වන බලපෑම්, "තරගකාරීන්වය" මගින් වන බලපෑමෙන් වෙන් කර හදුනා ගන්නේ කෙසේ දී?
(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ රෝග නිෂ්පාදනය කෙරෙහි බලපාන සුරුරු පරපෝෂික වලපැලුල්ටියක් (holo-parasitic weed) නම් කරන්න.
17. (i) හෙක්ටාර එකක බිම් ඉඩක සිවුවීමට අවශ්‍ය පැල ප්‍රමාණයක් නිපදවා ගැනීම සඳහා පහත සඳහන් රෝග වර්ගවල නිර් කොපමණ ප්‍රමාණයක් (ත්. ඉ.) රෝගය කළ යුතු දී?
(අ) මිරිස්
(ආ) තක්කාලී
(ii) ශ්‍රී ලංකාවේ, ආරක්ෂිත කුරිර කුළ කෙරෙන උරු වගාවේ දී සතු නිර් නිපදවීමට ඇති ප්‍රධාන සීමාකාරී සාධකය කුමක් දී?
18. (i) මිනිසා විසින් සිදු කෙරෙන කරමාන්තවල ත්‍රියාකාරීන්වය නිසා පමණක් ඇති වන හරිකාගාර වායු කවරදී?
(ii) වායුගෝලයේ CO₂ සාන්දුරුය වැඩිවීම, වී නිෂ්පාදනය කෙරෙහි බලපාන්නේ කෙසේද යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
19. (i) "පැපොල් පිටි මකුණා" ගේ ටිද්‍යාන්තමක තාමය කුමක් දී?
(ii) පැපොල් පිටි මකුණා ආනුමතය කරන්නාවූ ගාක විශේෂවල දැකිය ගැනී විශේෂ ලක්ෂණය කුමක් දී?
(iii) පැපොල් පිටි මකුණාගෙන් ඇතිවූ තනත්වයෙන් මිශ්‍රීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිත කළ පෙළව පාලකය (Bio-control Agent) නම් කරන්න (විද්‍යාන්තමක තාමය දෙන්න).
20. (i) පෙළව පොහොර (Bio-fertilizer) යනු කුමක් දී?
(ii) රසායනික පොහොර භාවිතය හා සැයැදිමේ දී පෙළව පොහොර භාවිතයේ වාසි ණතරක් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
(iii) ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිත වන පෙළව පොහොර වර්ග දෙකක් නම් කරන්න.
21. (i) "ස්විජාවික පරිසර පද්ධතියක" හා "කෘෂි පරිසර පද්ධතියක" අතර ඇති වෙනස්කම් මොනවා දී?
(ii) කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදකතාවයට සීමාකාරීවනා එවි හා අභිවී සාධක තුන බැහින් නම් කරන්න.
(iii) කෘෂිකරමාන්තයේ දී පෙළව විවිධත්වයේ ඇති වැදගත්කම සඳහන් කරන්න.
22. (i) "අපිහොම ප්‍රරෝහණය" සහ "අධ්‍යෝහොම ප්‍රරෝහණය" යන පද අරථ දක්වා, ඒ සඳහා උදාහරණ ලෙස ගුණෙන රෝග දෙක බැහින් දක්වන්න.
(ii) බිජ ප්‍රරෝහණය යාමනය කරන හෝමෝන / හෝමෝන කාණ්ඩ තුනක් දක්වන්න.
23. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ලැබෙන සපුළුප ගාක අතරින් ශ්‍රී ලංකාවට ආවේනික වූ ගාක ප්‍රකිශනය කුමක් දී?
(ii) ගෝජිය මට්ටමේ දී පෙළව විවිධත්වය කෙරෙහි බලපාන ප්‍රධාන සාධක දෙක කුමක් දී?
(iii) කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය සඳහා වාසි සළසන පරිසර පද්ධති සේවාවන් (Ecosystem Services) අතරක් නම් කරන්න.
24. අප රටේහි කෘෂිකාර්මික පාර්වතිනය කෙරෙහි කෘෂිකරම ව්‍යාප්ති සේවයේ ඇති වැදගත්කම පෙන්වාදීමට කරුණු පහත ඉදිරිපත් කරන්න.
25. (i) "සන්නිවේදනයේ" අරමුණු මොනවා දී?
(ii) කෘෂි ව්‍යාප්ති නිලධාරීයකු තම යෝග ඉටු කිරීමේ දී වගකීම දැරිය යුතු විෂය කෙළු හතරක් නම් කරන්න.

ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකරුවන් සේවයේ III වැනි පත්‍රයේ බදාලා ගැනීමේ
විවෘත / සීමිත තරග විභාගය - 2009 (2010)

(03) විෂයානුබඳ්ධ පූර්ණ පත්‍රය (පරියෝගීමාත්‍යාල නිලධාරී)

ପ୍ରଦେଶି

"අ"යන "ආ"කොටස් අනරෙන් මධ්‍ය කැමති ශින්ම එක කොටසක් සඳහා පිළිබඳ ප්‍රයත්ත්ව ඇතුළත් වේ.

“අ” කොටස

- (i) ප්‍රාගෝලයේ ශ්‍රීනේයස්ගේ ආචාරක නිත්තක ගාක වර්ගීකරණයට ප්‍රධාන පදනම වනුයේ කුමත් ද?
 - (ii) අනෙකුත් ඉයුකුරියෝටික් (eucaryotic) ඩීරින්ගේ සේලවලින් වෙන් කොට හඳුනා ගැනීමට හැකි වන, ගාක සේලයක අඩංගු සුවිශේෂී ලක්ෂණ තුන කළයේද?
 - (iii) ප්‍රාථමික ගාක සේල බිජ්‍යා යිනික අඩංගු වන ප්‍රධාන රුසායනික දූව්‍ය කාණ්ඩා දෙක කළයේද?

2. ශ්‍රී ලංකාවේ දැකිය ගාකයක වර්ගීකරණයේ දළ සටහනක් පහත දැක්වේ.

 - රාජධානීය – ජලාන්වේ (plantae)
 - කාණ්ඩා – මුශ්‍රීනාලියෝගයීවා (magnoliophyta)
 - වර්ගය – ලිලියෝප්සිඩා (Liliopsida)
 - කුලය – පොන්ටෙඩීරියෝසියේ (Pontederiaceae)
 - (i) මෙහි සඳහන් “කාණ්ඩා” පදනම් කරගෙන ගාකය අයත්ත්තේ කුමත් ගාක කාණ්ඩා කෙටිවා ඇති හඳුනා ගන්න.
 - (ii) ලිලියෝප්සිඩා (Liliopsida) වර්ගයට අයත් ගාකවල ඇති සුවිශේෂී ලක්ෂණය කළයේද?
 - (iii) ඉහත සඳහන් වර්ගීකරණයට විභාගම ගාකයක් තම් කරන්න (විද්‍යාත්මක නාමය සඳහන් කරන්න).

3. ප්‍රහාසය්ලේජනය පිළිබඳ වූ වගන්ති කිහිපයක් පහත දැක්වේ. එවායේ “වැරදි” හෝ “කිවරදි” බව සඳහන් කරන්න.

 - (i) කුල්වින් වනුයේ කාබන්ඩියාක්සයීඩ් කිර කිරීම කරනුයේ රුධියෝක් එන්ස්පිශීලයයි.
 - (ii) C₄ ගාකවල ප්‍රහාසය්ලේජනයේ දී ප්‍රධාන එන්ස්පිශීලය වන්නේ PEP කාබොක්සිලේස් ය.
 - (iii) කුල්වින් වනුයේ දී ගලුසයල්ඩ්හිඩ් – පොස්පෝට්, පොය්ගොජ්ඩ්හිඩ්රික් අමුලය බවට තක්සිනරණය වේ.
 - (iv) කුල්වින් වනුය යිදු වන්නේ ආලෝකය ඇති විට පමණක් වේ.
 - (v) තිරිවත සැම “කාබන්” අනුවක් සඳහා මුළු එක ATP අනුවක් හා NADPH අනුවක් අවශ්‍ය වේ.

4. (i) C₃ ගාකවල කාබන් කිර කිරීමේ දී පලමුවෙන්ම හඳුනාගත හැකි සායෝගය කුමත් ද?

(ii) C₄ ගාකවල ප්‍රහාසය්ලේජනය වශක්වා ගෙන ඇති ආකාරය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

5. (i) පහත සඳහන් පද අරථ දක්වන්න.

 - (අ) Heterosis
 - (ආ) ස්ලෝෂනය
 - (ඇ) රුපානුදරය
 - (ii) සංඛ්‍යාත්මක ප්‍රවේණි විද්‍යාවේ (Quantitative Genetics) මූලික උපකල්පනය කුමත් ද?
 - (iii) හාඩ් – වයින්කරන තීයමය සඳහන් කරන්න.

6. (i) ආනුෂාපෝඩියාවක් (Arthropod) යනු කුමත් ද?

(ii) කෘමියකුගේ රුපානුදරණය විස්තර කරන්න.

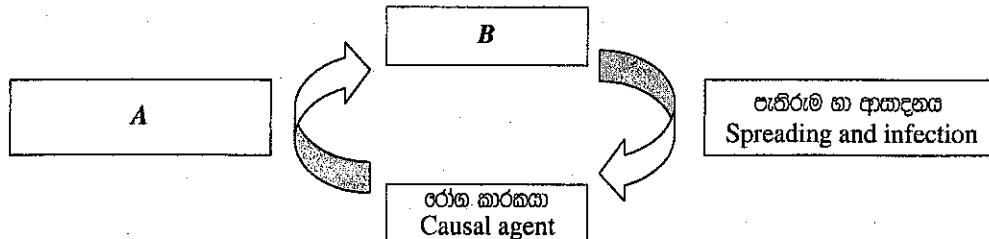
(iii) කෘමින්ගේ ප්‍රධාන ආහාර තීක්ෂණ තුන කළයේද?

7. “ආරථික සීමාන්තික” (Economic Threshold) යනු පැමිගේද පාලනයේ වැදගත් ආම්පන්තායක් වේ. පහත සඳහන් ප්‍රශ්නවල පිළිතුරු සපයන්න.

 - (i) කෘමි පැමිගේදවල “ආරථික සීමාන්තික” යනු කුමත් ද?
 - (ii) කෘමි කරමානකයේ දී කෘමි පැමිගේද පාලනයේ ඇති වැදගත්කම කුමත් ද?

8. (i) පැපොල් පිටි මකුණාගේ විද්‍යාත්මක නාමය ක්‍රමක් ද?
(ii) පැපොල් පිටි මකුණා ආකුමණය කරන්නායි ගාක වියෙශවල දැකිය හැකි පුවිගේම් ලක්ෂණය ක්‍රමක් ද?
(iii) පැපොල් පිටි මකුණාගේ ආකුමණය තිසා ඇතිවූ තත්ත්වයෙන් මිශ්‍ර සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිත කළ ජේව් පාලකයා (bio - control agent) නම් කරන්න (විද්‍යාත්මක නාමය සඳහන් කරන්න).

9. (i) ගාකවල රෝග ඇති කරන ප්‍රධාන ජේව් පාඨක හතර නම් කරන්න.
(ii) පහත දී ඇති රුප සටහනින් දැක්වීන්නේ ගාකවල රෝග හට ගැනීමේ දී දැකිය හැකි වන්නිය ස්ථිර භාවයයි. A හා B කාණ්ඩා ක්‍රමක් දැයි හුදානාගෙන පහත දක්වා ඇති වනුය සම්පූර්ණ කරන්න.

- (iii) කොක් උපකල්පිතය (Koch Postulates) යනු ක්‍රමක් ද?

10. (i) පහත සඳහන් වන ගාක රෝගවලට පුවිණේ වූ රෝග ලක්ෂණ කවරද?

 - (අ) තක්කාලීවල බැක්ටීරියා මැලුවීම
 - (ආ) වමිබුවල අනුරූක්නොස්ස් රෝගය

(ii) රෝග නිර්ණය සඳහා භාවිත කරන නැතින තුම තුළ තුළියේ ගක කරන්න.

(iii) ගාක රෝග පාලනය කිරීමේදී යෙදෙන ප්‍රධාන මූලධර්ම කවරද?

11. (i) ගාකවල “ලිංහික ප්‍රජනනය” යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ ක්‍රමක් ද?

(ii) පහත සඳහන් ගාකවල ඇති ප්‍රධාන වර්ධක ප්‍රවාරණ විශ්‍ය නම් කරන්න.

 - (අ) පයිපරස් රෝටුන්බස් (*Cyperus rotundus*)
 - (ආ) අලිසුම් සේපා (*Allium cepa*)
 - (ඉ) සෙන්ටෙලා ඒපියුටිකා (*Centella aseactica*)

(iii) වර්ධක ප්‍රවාරණයේ හා ලිංහික ප්‍රවාරණයේ ඇති වාසි හා අවාසි දෙක බැංකින් ලැයිස්තු ගත කරන්න.

12. (i) “පෙළව විවිධනවය” නිරවචනය කරන්න.

(ii) පෙළව විවිධනවයේ පවතින අනුකූලික මට්ටම තුන සැකෙවීන් විස්තර කරන්න.

(iii) ගෝලිය මට්ටමේදී පෙළව විවිධනවයට ඇති ප්‍රධාන තරජන දෙක කවරද?

13. (i) “ආනුමණයීල් ආගන්තුක විශේෂ” යනු කවරද?

(ii) ශ්‍රී ලංකාවේ දැකිය ගැනී නිදහයේ පාලන ආනුමණයීල් ආගන්තුක ගාක තුනක් නම් කරන්න (විද්‍යාත්මක නම් සඳහන් කරන්න).

(iii) ඉන්න (ii) හි සඳහන් කළ මිනුම ගාක වර්ග දෙකක් සඳහා පෙළව පාලකයන් (bio-control agents) නම් කරන්න (විද්‍යාත්මක නම් සඳහන් කරන්න).

14. (i) 1992 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාව අත්ස්ස් කැඩු ආනුමණයීල් ආගන්තුක විශේෂ සම්බන්ධව ස්ථියාකාරකම් ඇතුළත් වන අන්තර්ජාතික සම්මුළුකිය නම් කරන්න.

(ii) අප රට තුළ ගාක ආරක්ෂණ ස්ථියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් බලපෑවන්වන අන්තර්ජාතික සම්මුළුකිය සහ පාර්ලිමේන්තු පානත නම් කරන්න.

(iii) 2000 වර්ෂයේදී නිකුත් කරන ලද පුවිණේ ගැසට් පත්‍රයන් මගින් ලංකාව තුළ ප්‍රවාහනය තහනම් කරන ලද ගාක විශේෂය ක්‍රමක් ද?

15. (i) බිජවල “දැවිනියික (Secondary) පුළුතකාවය” යනු කවරද?

(ii) බිජවල දැවිනියික පුළුතකාවය මැඩ පැවැන්වීම සඳහා භාවිත කරන තුම තුළ තුළියේ ගක කරන්න.

(iii) පරිසර පදනම්කියන් තුළ පැවැන්ම සඳහා ගාක විසින් උපයෙකි කරගත්තා ප්‍රධාන තුමවිද තුළියේ සැකෙවීන් විස්තර කරන්න.

16. (i) "ඇක අහිජනය" යනු ක්‍රමක් ද?
- (ii) Somaclonal Variation යන පදය නිරව්වනය කරන්න.
- (iii) ජාතා ඉ-ඡීනෝරු විද්‍යාව, ඇක අහිජනන ත්‍රියාකාරකම් සඳහා උපකාර වී ඇත්තේ කෙසේ දැයි යැකෙවින් දක්වන්න.
17. (i) ගාක්‍යක පරාගනය සිදු විය හැකි ප්‍රධාන මාරුග කවරද?
- (ii) ගාක ජාත සම්පත් පර්‍යාග්‍ය කළ හැකි ප්‍රධාන ක්‍රම තැක්සිජ්‍ය ගත කරන්න.
18. (i) Abzymes යනු කවරද?
- (ii) "ප්‍රතිවරක ප්‍රවේණිය" (Reverse Genetics) යන්නෙන් අදහස් වන්නේ ක්‍රමක් ද?
- (iii) කෘතිම බිජ නිපදවන්නේ කෙසේ දැයි යැකෙවින් විස්තර කරන්න.
19. (i) ගාක පටක රෝපණය සඳහා යොදා ගන්නා මූලික පියවර හා කවරද?
- (ii) Totipotency යනු ක්‍රමක් ද?
- (iii) පහත පදන් පද මගින් අදහස් වන්නේ ක්‍රමක් ද?
- (අ) දෑරි ඒකගුණක (Double Haploids)
- (ආ) Somatic Embryogenesis
20. (i) Polymerase Chain Reaction (PCR) ව්‍යුයක දැක්වෙන මූලික පියවර තුන කවරද?
- (ii) අණුක අහිජනය (Molecular Breeding) යනු ක්‍රමක් ද?
- (iii) ගාක අහිජනයේ දී ජෙව් රසායනික සලකුණු (Biochemical markers) හා සයදන විට අණුක සලකුණු (Molecular markers) හාවිතයේ ඇති වාසි කවරද?
21. (i) ජෙව් පොහොර (bio-fertilizer) යනු ක්‍රමක් ද?
- (ii) රසායනික පොහොර හාවිතය හා යැයුදීමේ දී ජෙව් පොහොර හාවිතයේ වාසි හතරක් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
- (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ හාවිත වන ජෙව් පොහොර වර්ග දෙකක් නම් කරන්න.
22. (i) අවිහාම පුරෝගණය යහ අවිහාම පුරෝගණය යන පද නිරව්වනය කර, ඒ සඳහා උදාහරණ ලෙස ගැනෙන බේරේ ගාක දෙක බැඟින් දක්වන්න.
- (ii) බිජ පුරෝගණය යාමනය කරන තොමෝත් / තොමෝත් කාණ්ඩා තුනක් දක්වන්න.
- (iii) ගාක බිජ පුරෝගණයේ දී ටයිටනෝම් පදන් මගින් කරන්නා වූ කාර්යභාරය ක්‍රමක් ද?
23. (i) ආහාරයක "ග්ලයිමික් අගය" (Glycemic Index) යනු ක්‍රමක් ද?
- (ii) ග්ලයිමික් අගය යන සංකළුපය පාදක කර ගැමින්, දියවැවියා රෝගියකු සඳහා පාහින ලද පුදු සහල්වලට වඩා රතු සහල් පුදුපු වන්නේ ඇයි දැයි විස්තර කරන්න.
24. ගාක යෝලයක අඩංගු පහත සඳහන් ඉන්ඩියයන් පිළිබඳ ව සලකන්න.
- A – මයිටකොන්ඩ්‍රියාව
- B – න්‍යැජ්ට්‍රේය
- C – මයිට්‍රොයෝම්
- D – යෝල ඒලාස්මය
- ඇහත සඳහන් එක් එක් ඉන්ඩියයට අනුරූප අක්ෂරය හාවිත කරමින් පහත සඳහන් දී වල පිහිටුම (location) හඳුනා ගෙන අදාළ ප්‍රශ්න අංකයට අනුරූපව පිහිතුරු පත්‍රයෙහි සඳහන් කරන්න.
- (i) තොෂාමුවින් (chromatin)
- (ii) ATP යාස්ටේලුම්යය
- (iii) Xenobiotic Metabolism
- (iv) ග්ලයිකොලිසිස (Glycolysis)
- (v) ප්‍රෝටීන් සංස්ථේලුම්යය
25. (i) ශ්‍රී ලංකා කැමිකරම දෙපාර්තමේන්තුවේ "දැක්ම" (vision) කවරද?
- (ii) දැනට ක්‍රියාත්මක වන පාකික කැමිකරම ප්‍රකිපත්තිය දියන් කළ දිනය යහ විරුද්‍ය සඳහන් කරන්න.
- (iii) "අපි වවම් රට නගමු" වැඩි සටහන යටතේ හැඳුනාගෙන ඇති ධාන්‍ය බේරු තැක් තුනක් නම් කරන්න.

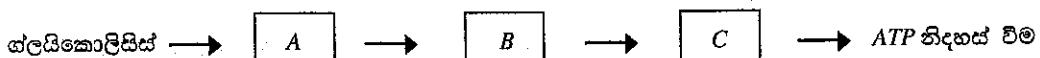
"ආ" කොටස

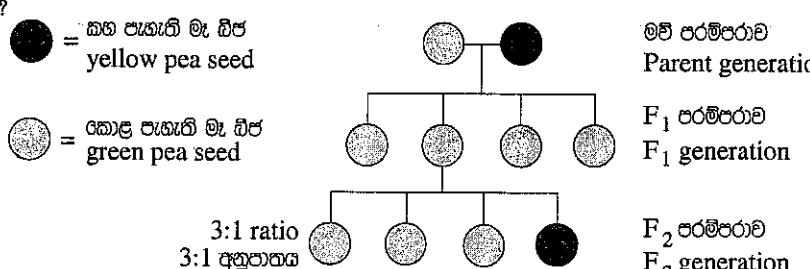
1. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ කැමිකරම සංවර්ධනය උදෙසා වගකීම දරන්නාතු අමාත්‍යාංශයේ සම්පූර්ණ නම (2010 ජනවාරි මස දී වෙළාඟ පරිදි) සඳහන් කරන්න.
 - (ii) දැනට හියාකමක වන රාඩික කැමිකරම ප්‍රතිපත්තිය දියත් කළ වර්ෂය කුමක් ද?
 - (iii) ශ්‍රී ලංකා කැමිකරම දෙපාර්තමේන්තුවේ "දැක්ම" (vision) කවිලද?
 - (iv) වර්ෂ 2008 දී වාර්තා වූ පරිදි ශ්‍රී ලංකාවේ කැමිකරම නෙතුවේ වර්ධන වේගය සඳහන් කරන්න.
2. පහත සඳහන් වගන්තිවල හිස්කුන්වලට සුදුසු තිවැරදි පිළිබුරු අදාළ ප්‍රශ්න ආකාර සමඟ මිලේ පිළිබුරු පත්‍රයෙහි ලියන්න.
 - (i) වර්ෂ 2008 දී දල රාඩික තිෂ්පාදනය සඳහා කැමිකරමාන්තායේ දායකත්වය කි.
 - (ii) මැතකදී කළ වර්ගිකරණයට අනුව ලංකාවේ කැමි දේශගුණික කළාප ගණන වන්නේ කි.
 - (iii) "අපි වවමු රට නගමු" වැඩ පිළිවෙළ දියත් කළ වර්ෂය වන්නේ ය.
 3. දෙන ලද මිනුම වර්ෂයක දී පහත සඳහන් පිදින් ඇති වන කාලවක්වානුව සඳහන් කරන්න.
 - (i) රෝන දිග මෝසම
 - (ii) තිරින දිග මෝසම
 - (iii) අන්තර මෝසම I
 - (iv) අන්තර මෝසම II
 4. පහත සඳහන් දැ සැකෙටින් විස්තර කරන්න.
 - (i) බේරියක Growing Degree Days (GDD) පිළිබඳ දැනගැනීමේ ඇති වැදගත්කම
 - (ii) බේරියක RuBP කාබොන්සිලේස් හි කාර්යහාරය
 - (iii) ප්‍රභාසය්ස්ලේෂණ හියාවලියේ "හිල" ප්‍රතිඵ්‍යාච
 5. (i) ගාකවල උත්ස්වේදනය යතු කුමක් ද?
 - (ii) ගාක වර්ධනය සහ සංවර්ධනය කෙරෙහි උත්ස්වේදනයෙන් වන බලපෑම් තුළක් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
 - (iii) උත්ස්වේදන වේගය කෙරෙහි බලපාන පාරිඵරික සාධක පෘක් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
 6. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ වී ප්‍රශ්ද භූත්වන්වන්නේ වී අභිජනන වැඩ සටහන හියාකමක කළ පර්යේෂණ ආයතනය පිහිටි ස්ථානය පදනම් කරගෙන ය. මේ අනුව පහත සඳහන් කෙටි යෝදුවිලින් අදහස් වන්නේ කුමක් දැයි දක්වන්න.
 - (අ) Bg
 - (ආ) Bw
 - (ඉ) Ld
 - (ඊ) At - (ii) වී වල, න්‍යායාක්මකව උපරිම ධාන්‍ය අස්ථිතින (theoretical maximum grain yield) කුමක් ද?
 - (iii) බැකුලාගොඩ සහල් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය මින් නිකුත් කරන ලද පහත සඳහන් වී ප්‍රශ්දවල ප්‍රශ්ද තාම්ය සහ වයස් කාණ්ඩා සඳහන් කරන්න.
 - (අ) කීරි සම්බා
 - (ආ) දෙශ්‍රුභුම් වී
 7. (i) කැමිකරම දෙපාර්තමේන්තුව මින් නිකුත් කළ දෙශ්‍රුභුම් බඩුරිගු ප්‍රශ්දය තම් කරන්න.
 - (ii) මු: නිෂ්පාදනයේ ඇති ප්‍රධාන කායික විද්‍යාක්මක සීමාකාරී සාධකය කුමක් ද?
 - (iii) වියලි මිරිස් කිලෝ ගර්ම් එකස් නිපදවීමට අවශ්‍ය කරන තොරියලු රතු මිරිස් ප්‍රමාණය (කි.ගරු.) කොපම් ද?
 8. (i) "බෝග විවිධා-ගිකරණය" යනුවන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද?
 - (ii) කුඩා වාරිමාරග යෝජනා කුම යටතේ බෝග විවිධා-ගිකරණයේ ඇති වැදගත්කම සැකෙටින් විස්තර කරන්න.
 9. (i) "වල පැල පාලනය" මින් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
 - (ii) "පෙළව විද්‍යාක්මක වල මර්ධනය" යන්න අර්ථ දක්වා වල තාක්ක හා සැස්දීම් දී මෙම කුමයේ ඇති වාසි දෙශක දෙන්න.
 - (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ *Eichhornia crassipes* ගහනය මර්ධනය කිහිම සඳහා හාවින කළ පෙළව පාලකයන් (bio-control agents) යොදෙනා තම් කරන්න.

10. පහන සඳහන් දැ අතර ඇති වෙනස්කම් දක්වන්න.
- ධාන්‍ය ගේග හා රතිල ගේග
 - පා-ඟ වයනය හා පා-ඟ ව්‍යුහය
 - වාර්ෂික වල් පැලුටි සහ බුදු වාර්ෂික වල් පැලුටි
11. පහන සඳහන් වගුවෙහි A කිරය, B කිරයේ ඇති දැ සමඟ ගලපා තිවැරදි පිළිබුර දී ඇති ආකෘතියට අනුව මෙම පිළිබුර පත්‍රයේ දක්වන්න.

<i>A</i>	<i>B</i>
<i>a</i> ඔරසියා තිවාරා (<i>Oryza nivara</i>)	<i>f</i> මොරෝයන්
<i>b</i> සයිපරස් රෝටුන්ච් (<i>Cyperus rotundus</i>)	<i>g</i> බුදුවාර්ථික කාක
<i>c</i> පැනිකම් ටිපන්ස් (<i>Penicum repens</i>)	<i>h</i> තිදහස් පාවන ජලජ ගාක
<i>d</i> මුශ්‍යයා විශේෂ (<i>Musa spp</i>)	<i>i</i> විනාජ වි
<i>e</i> අයිකෝනියා කුයිපස (<i>Eichhornia crassipes</i>)	<i>j</i> බුදුවාර්ථික පන්

- (i) *a* →
- (ii) *b* →
- (iii) *c* →
- (iv) *d* →
- (v) *e* →
12. (i) පාහාණ ණරණය සිදු වන ප්‍රධාන ආකාර දෙක කවරදී?
- (ii) පා-ඟ පැකිකවික් යනු කුමක් ද?
- (iii) ශ්‍රී ලංකාවේ වියලි කළාපයේ සුලහව දැකිය ගැනීම පස් වර්ගය කුමක් ද?
13. (i) පා-ඟ නිරමාණය සඳහා ගලපාන විඩාන් වැදගත් පාධක පහ කවරදී?
- (ii) "හිදුමස" මගින් සිදු කරන කාරුය පැහැ දක්වන්න.
14. (i) පා-ඟ ගුණාත්මය (Soil Quality) යනු කුමක් ද?
- (ii) කොමිෂන්ස් සැදිලිම් ක්‍රියාවලියේ දී කාබලික ඉව්‍ය සිපුමිකරණය (humification) කිරීම සිදු වන අවධි ඇත කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
15. (i) ඩිජ් සුප්තකාවය යනු කුමක් ද?
- (ii) පරෝෂණාගාරයේ දී ඩිජ්ලිඩ එව්‍යකාවය සහ දිරිය මැනීමට සුලහව භාවිත කරන පරිජ්‍යය කුමක් ද?
- (iii) වල් පැලුටිවල් පැවැත්ම විරණය කිරීමෙහිලා සුප්තකාවයේ ඇති වැදගත්කම කුමක් ද?
16. (i) ප්‍රහාය-ස්ලේජ් සඳහා වන සම්පූර්ණ සම්කරණය උග්‍රයන්.
- (ii) ප්‍රහාය-ස්ලේජ් ක්‍රියාවලියේ ආලෝක ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවන්නේ ගාක පත්‍රයේ කුමන ප්‍රාග්‍රැනයේ ද?
- (iii) පහන සඳහන් ගේග C_3 හෝ C_4 දක්වන්න.
- (අ) වි
- (ආ) බඩුරිගු
- (ඇ) මූ
- (ඈ) උක්
17. C_4 ගාක හා යුයිදීම් දී C_3 ගාක අඩු ප්‍රහාය-ස්ලේජ් සාරායකාලනාවක් දක්වන්නේ මත්දැයි කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
18. (i) ග්ලයිකොලියිස් මගින් සිදු වන ප්‍රතික්‍රියාව කුමක් ද?
- (ii) පහන සටහන මගින් ග්වයනයේ දී සිදු වන වැදගත් ක්‍රියාවලි සහරස් දක්වා ඇත. මෙහි දැක්වන *A*, *B* සහ *C* යන ක්‍රියාවලියන් හඳුනා ගන්න.

19. (i) පහත සඳහන් රෝගවලට හේතු වන රෝග කාරකයන් හඳුනා ගන්න (විද්‍යාත්මක තම සඳහන් කරන්න).
 (ආ) වී වගාවේ කොළ පාඨ රෝගය (ආ) කොසෝල් පැනමා රෝගය (ඉ) ව්‍යිබුදුවල බැක්ටීරියානු මැල්වීම
 (ii) පහත කාමී ප්‍රශ්නයේ විද්‍යාත්මක නාමය සඳහන් කරන්න.
 (ආ) ගොයම් මැය්සා (ආ) පැපොල් පිටි මකුණ (ඉ) මැ පතු කනින්නා
20. (i) "ජාතය" සහ "ඇලිය" අනර ඇති වෙනසකම් දක්වන්න.
 (ii) පහත සඳහන් වගන්තිවල ඇති හිස්තූන් සඳහා පුදුසු තිවුරු විවෘත අභාස ප්‍රශ්න අංකය පමණ ඔබගේ පිළිතුරු පත්‍රයෙහි ලියන්න.
 (ආ) F_1 අනර මුදුමක දී පුවියෙෂී රුපානු දරු ඇතිවිම 4,000 කින් එකක් ලෙස දැක්වීය. මෙම ලක්ෂණය පාලනය කරන ලෝකයන් (100) ගණන විනුයේ කි.
 (ආ) පමණක නොවන වර්ණදේශ අනර වන රාන පුවිමාරුව හඳුන්වනු ලබන්නේ ලෙස ය.
 (ඉ) රුපානු දරුණය ලෙස හඳුන්වන්නේ පුද්ගලයකුගේ නියම ය.
21. (i) පහත සඳහන් රුප සටහනින් දැක්වීන පරිදි F_2 පර්‍යිපරාවේ දී කොළ පැහැදි මැ ඩීර් ඇති කරුණ කුමක් ද?

 ● = හිස පැහැදි මැ ඩීර්
 yellow pea seed
 ○ = කොළ පැහැදි මැ ඩීර්
 green pea seed
 3:1 ratio
 3:1 අනුතාතා
- (ii) පහත සඳහන් වගන්තිවල "වයෝ" හෝ "තිවයෝ" බව සඳහන් කරන්න.
 (ආ) දෙමාපියන් සඳහා ආගන්තුක ලක්ෂණ (acquired traits) ජීවිතයන්ට පර්‍යිපරා ගත වේ.
 (ආ) තීවියකුගේ ලක්ෂණ රාන මගින් තිරිණය වේ.
 (ඉ) DNA ප්‍රතිචිත්වා දී දෙහෙන වර්ගවල බලපෑම තියා රාන විකෘතියක් ඇති විය නොහැක.
 (ඊ) පර්‍යිපරායක නොවන ලක්ෂණ ආගන්තුක ලක්ෂණ ලෙස හැඳින්වේ.
22. (i) "ප්‍රතිචිත්ව කිරීම" (replication) හා "අනුමුකරණය" (randomization) යන පද අර්ථ දක්වන්න.
 (ii) පරිජිනයක දී "වර්ග I දේශය" හා "වර්ග II දේශය" යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක් ද?
 (iii) පරෝයේකයෙක් කැනින්ලා කුමුදුක මත්‍යිත්ව ජල සම්පාදන තාක්ෂණයන් සහ අවශ්‍ය බිජ පුමාණ සාධික ලෙස යොදා ගතිමින් (එක් එක් සාධිකයට මට්ටම දෙක බැඳින්) ප්‍රතිචිත්ව තුනක් සහිතව කුමාරෝපින පරිජිනයන් කිරීමට බලාපොරොත්තු වන්නේ තමි;
 (ආ) මෙම පරිජිනය සඳහා පරෝයේණ පැලැංශ්මක් යෝජන කරන්න.
 (ආ) රිව්වන ප්‍රහාරය හා පුව්වන අංකය පමණක් දැක්වීන පරිදි විව්වනා වියෙල්වන (ANOVA) වගුවක් ඉදිරිපත් කරන්න.
23. (i) ගාක ආරක්ෂණය සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳ හියා කිරීම අරහය ශ්‍රී ලංකාවේ බලගැනීම් තාවතම පනත තම් කරන්න.
 (ii) පුද්ධියෙන් පසු කාලයීමාවහි උතුරු හා නැගෙනහිර පළාත් සංවර්ධනය කිරීම උදෙසා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් හියාවට තැබු ජාතික මට්ටමේ ප්‍රධාන වැඩි පටන් දෙක තම් කරන්න.
 (iii) මිනියාගේ හියාකාරීත්වය මගින් පාරිජිනක වෙනසකම් ඇතිවිමේ අවදානම ඇගයීම සඳහා හියාත්මක වන අන්තර රාජ්‍යයිය (inter governmental) විද්‍යාත්මක මණ්ඩලය කුමක් ද?
24. (i) "ඇලිලෝපති" (Allelopathy) යනුවෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද?
 (ii) ගාක යමුහයක් ඇල ඇති වන ඇලිලෝපති බලපෑම, කරගකාරීත්වය මගින් වන බලපෑමෙන් වෙන් කර හඳුනා ගනන් කොසේ ද?
 (iii) පහත සඳහන් වගන්තිවල "වයෝ" හෝ "තිවයෝ" බව සඳහන් කරන්න.
 (ආ) ගර්ම් සාහ බැක්ටීරියා මගින් අභාසකර විජ (endotoxins) නිපදවයි.
 (ආ) ජ්ලායම්ච තිකරම බාහිර විජ (exotoxins) සඳහා කොක්කනය වී ඇත.
 (ඉ) ගර්ම් දින බැක්ටීරියාව එහාර මත වර්ධනය වේ.
25. (i) සම්පූර්ණයෙන්ම මිනියා විසින් සිදු කරන කරමාත්තවල හියාකාරීත්වය මගින් පමණක් ඇති වන හරිකාකාර වායු කවරද?
 (ii) වායුගෝලයේ CO_2 සාන්දුණය වැඩිවිම, වී තිෂ්පාදනය කෙරෙහි බලපාත්නේන් කොසේද යන්න යැකෙවින් විස්තර කරන්න.

(04) ව්‍යුහාත්මක ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිඵල (කෘෂිකර්ම ආරථික විද්‍යාලු)

පුළු දෙකයි

ප්‍රාග්ධන සිංහල ම පිළිබඳ සහයන්න. සෑම ප්‍රාග්ධනයකට ම සමාඟ කෙනු ලැබේ.

1. (i) නිෂ්පාදන ආරථික විද්‍යාවේ දී හමුවන "සිනවන ආන්තික එලදා තාක්ෂණය" සඳහන් කරන්න.
(ii) එක් යෙදුවුමක් සහිත දර්ශීය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක මුළු නිෂ්පාදන (TP), සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන (AP) සහ ආන්තික නිෂ්පාදන (MP) වෙත ප්‍රස්ථාරිකව ඉදිරිපත් කරන්න. අනුතුරුව නිෂ්පාදන කළුප ගුණ හඳුනාගන්න.
2. යොදුවූ දෙකක් සහිත Cobb-Douglas නිෂ්පාදන ශ්‍රීතයක් $y = 150x_1^{0.4}x_2^{0.5}$ ලෙස දී ඇත.
(i) x_1 හා x_2 හි ආඩික නිෂ්පාදන තමන්තා මොනවා ද?
(ii) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් නිරූපණයේ දී Cobb-Douglas ආකෘතියෙහි ඇති සීමාකාරකම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
3. එක් නිමුතුමක් සහිත නිෂ්පාදන ශ්‍රීතයක් $y = Ax^{\alpha}e^{\beta x}$ ලෙස දී ඇත.
(i) මෙම නිෂ්පාදන ශ්‍රීතය හඳුනාගන්න.
(ii) මෙහි β විග්‍රහ කරනු ලබන්නේ කෙසේ ද?
(iii) කුමන තත්ත්වයක් යටතේ මෙම නිෂ්පාදන ශ්‍රීතය Cobb-Douglas ආකෘතියකට උගතනය වේ ද?
4. (i) "වේලදපාල අසාමර්ථ්‍යකා" (market failures) යන්නෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමත් ද?
(ii) වේලදපාල අසාමර්ථ්‍යකා ඇතිකරවන හෝ සහරක් දෙන්න.
5. (i) කෘෂිකර්මයේ දී හමුවන විවිධ ආකාරයේ අවදානම් සහ අඩංගු මොනවා ද?
(ii) ඉහත සඳහන් අවදානම් හා අඩංගු මගහරවා ගැනීමට ප්‍රියුතු උපායමාරු කවරද?
6. (i) පාරිජීවික අනිරික්තය සහ නිෂ්පාදන අනිරික්තය විස්තර කරන්න.
(ii) පාරිජීවික අනිරික්තය සහ නිෂ්පාදන අනිරික්තය, යෝගා රුප සහිතනක් ආගුණෙන් දක්වන්න.
7. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වූ ගොවී ජනපද පිහිටුවේමේ මුළුක අරමුණු කවරද?
(ii) 1948 ත් පසු මෙරට ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රධාන ඉඩම් ප්‍රතිඵලයක් පතන් දෙකක් සඳහන් කරන්න.
8. එකක නිෂ්පාදන ආයතනයක මුළු නිෂ්පාදන ශ්‍රීතය $TC = 6Q^2 + 3Q + 4000$ ලෙස දෙනු ලැබේ. මෙහි Q යනු නිෂ්පාදන එකක ගණන වේ.
(i) ඉහත ශ්‍රීතය ආගුණෙන් සාමාන්‍ය මුළු වියදම (ATC), සාමාන්‍ය විවෘත වියදම (AVC), සාමාන්‍ය ස්ථාවර වියදම (AFC) සහ ආන්තික වියදම (MC) සඳහා ප්‍රකාශන ලබාගන්න.
(ii) එකම ප්‍රාග්ධනයක ඉහත වෙත සියලුළු නිරූපණය කරන්න.
9. (i) උදාහරණ දෙමින්, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනයේ දී හමුවන විවිධ වර්ගයේ බාහිරනා (externalities) විස්තර කරන්න.
(ii) පොදු යාන්ත්‍රිවල දැකිය ගැනී මුළුක නොවන කවරද?
10. (i) කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල අලෙවිය සම්බන්ධයෙන් බලපාන, එම නිෂ්පාදනවල ප්‍රවිශ්‍ය ලක්ෂණ මොනවා ද?
(ii) ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂි අලෙවියට සම්බන්ධ රාජ්‍ය ආයතන දෙකක්, එවායේ කාර්යාලය සමග සඳහන් කරන්න.

11. කෙමි අලෝචනයට පම්බන්ධ විවිධ ආකාරයේ අතරමැදියන් කුහුරුන් ඇ?

12. එක්තරා හාංචියක ඉල්ලුම (Q_d) සහ සැපයුම (Q_s) පහත දැක්වේ.

$$Q_d = 136 - 12P$$

$$Q_s = -114 + 13P$$

මෙහි P යනු උකකයක මිල රුපියල් වලිනි.

(i) හාංචියේ සම්බුද්ධ මිල සහ ප්‍රමාණය දක්වන්න.

(ii) රුපය මෙම හාංචිය සඳහා රුපියල් 11.00 ක මිලක් නියම කරයි නම්, එවිට ඇතිවන අධි සැපයුම කුමක් ඇ?

13. x₁ හා x₂ නම් පරිශෝරන හාංචි දෙකක උපයෝගිතා ලිඛිත පහත දැක්වේ.

$$U = x_1^2 x_2^2$$

x₁ හා x₂ හි එකක මිල පිළිවෙළින් රුපියල් 50.00 ක් සහ රුපියල් 75.00 ක් වේ. මෙම හාංචි මිල දී ගැනීමට පාරිශෝරිකයා සතුව රුපියල් 1,500.00 ක් ඇතුළු සලකන්න. මෙම තත්ත්ව යටතේ පාරිශෝරිකයා සිය උපයෝගිතාව උපරිම කරන්නේ නම්, ඔහු කොපමණ ප්‍රමාණවලින් x₁ හා x₂ හාංචි පරිශෝරනය කළ යුතු ඇයි යොයන්න.

14. (i) ආර්ථික විද්‍යාවේ "පරිමානුකූල එල" සංක්ෂීපය විස්තර කරන්න.

(ii) සම්ප්‍රාදාන වනු රුප සටහන් ආධාර කරගෙන වැඩිවන, අවුවන සහ නියත පරිමානුකූල එල ඇතිවීම ඉදිරිපත් කරන්න.

15. (i) නිෂ්පාදන ත්‍රියාවලියක දී යෙදුම් දෙකක් අතර ආදේශන තම්බනාව විස්තර කරන්න.

(ii) නිෂ්පාදන තාක්ෂණය Cobb-Douglas ආකෘතිය ලෙස දී ඇත්තේ නම්, ආදේශන තම්බනාවයේ අයය කුමක් ඇ?

16. (i) කෙමිකාර්මික වෙළඳපාල අධ්‍යයනයේ දී හාටින වන ප්‍රධාන ප්‍රවේශ (ක්‍රමවේද) මොනවා ඇ?

(ii) "වෙළඳපාල අන්තරය" යනු කුමක් ඇ?

17. (i) නිෂ්පාදන සාධක හතර මොනවා ඇ?

(ii) ගොවිපොළ කළමනාකරුවක් විසින් ගන යුතු ප්‍රධාන තීරණ මොනවා ඇ?

18. "ආදේශන ප්‍රතිච්ඡාකය" හා "ආදායම් ප්‍රතිච්ඡාකය" විස්තර කරන්න.

19. (i) "සාපේක්ෂ වාසිය" යනු කුමක් ඇ?

(ii) එය, "තරභකාරී වාසිය" යන්නෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේ ඇ?

20. ශ්‍රී ලංකාවේ විභා කාර්යක්ෂම භූම් පරිහරණය සඳහා ඇති සීමාකාරකම් මොනවා ඇ?

21. ගොවිපොළක තබා ගන යුතු විභාන් වැදගත් ගොවිපොළ වාර්තා මොනවා ඇ?

22. පහත සඳහන් හාංචි පිළිබඳ ව කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

(i) අත්‍යවශ්‍ය හාංචි

(ii) බාල හාංචි

(iii) සුජ්‍යෝපොශී හාංචි

23. (i) "සැපයුම් ප්‍රසාරණය / සංක්ෂීවතය" සහ "සැපයුම් විනැන්වීම" අතර වෙනස විස්තර කරන්න.

(ii) ඉල්ලුමේ මිල තම්බනාවට බලපාන සාධක තුනක් දෙන්න.

24. භූම් පම්පන්වල ඉල්ලුම සඳහා බලපාන ප්‍රධාන සාධක කාංචි හතර මොනවා ඇ?

25. (i) ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් කිරීමේ ප්‍රධාන පියවර සඳහන් කරන්න.

(ii) භූම් ආර්ථික විද්‍යාව (Land Economics) දී හමුවන "විම් ක්‍රිය" (land rent) යන්නෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ඇ?